

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku w roku 2016 i informacja o potrzebach w zakresie pomocy społecznej.

I. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania:

I.1. zlecone i własne w zakresie pomocy społecznej,

I.2. inne zadania- w szczególności w zakresie:

dotatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Sulejówek, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie dodatków energetycznych oraz na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

II. POMOC SPOŁECZNA

II. 1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy:

- 1) finansowej, rzeczowej, poradnictwa dla 505 osób pozostających w 398 rodzinach (816 łącznie osób w tych rodzinach), czyli dla około 4,5 % mieszkańców miasta, których na koniec 2016 roku było 18.900. Pomoc w formie pracy socjalnej otrzymało 279 rodzin, w tym wyłącznie pracą socjalną objęto 89 rodzin;
- 2) w formie obiadów w szkole dla 121 dzieci i 20 dorosłych w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” współfinansowanego przez budżet państwa i 7 dzieci i 1 osoba dorosła wyłącznie z zadań własnych Miasta; dla dzieci szkoły podst. i gimnazjum zakupiono drugie dania, dla młodzieży ponadgimnazjalnej i dorosłych pełen obiad; dla dorosłych z ograniczoną sprawnością obiady dowieziono do domu;
- 3) usługowej- 16 osobom starszym lub niepełnosprawnym, wymagającym opieki osoby drugiej,
- 4) usługowej specjalistycznej -12 osobom chorym psychicznie lub z niepełnosprawnością intelektualną. Wykonawcą usług wyłonionym w trybie konkursu na podstawie umowy z dnia 02. 01. 2016r. było Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, Lublin, ul. Kolorowa 6, filia Warszawa;
- 5) z powodów zdarzeń losowych 5 osób otrzymało wsparcie na sumę 6.030 zł.
- 6) Klienci MOPS mieli dostęp do indywidualnych konsultacji psychologicznych i prawnych (także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie)- bezpłatnych, świadczonych między innymi przez specjalistów zatrudnionych Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym w Sulejówku.

II. 2 Realizacja programów, projektów, uchwał, zadań:

1) „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- program rządowy, którego koordynatorem jest Burmistrz Miasta. Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży. W celu objęcia programem większej liczby mieszkańców Rada Miasta 29.01.2015 r. przyjęła Uchwałę Nr VI/24/2015 podwyższająca w okresie 2015-2020 kryterium dochodowe do przyznania pomocy i w dniu 22.02.2015 r. Uchwałę Nr VII/32/2015 w sprawach zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania. Z kolei Uchwałę z dnia 29 stycznia 2015 r. Nr VI/ 26/2015 ustanowiono wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania.

2) W 2016 r. Miasto Sulejówek skorzystało w trybie konkursu z dofinansowania realizacji **Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2016 r. – „Asystent rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej”**. Pozyskano dotację w kwocie 27.000 zł., koszt na w/w zadania ze strony Miasta wyniósł 85.000zł. Zadania określone ustawą z

dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowało dwóch asystentów rodziny. Objęto pomocą 14 rodzin, w tym 28 dzieci. Pomoc w formie asystentury udzielana była na wniosek pracownika socjalnego, za zgodą rodzin wymagających takiej formy pomocy. O konieczności asystentury dla rodziny może zdecydować też Sąd Rodzinny. Celem pracy asystenta jest wspieranie rodzin w zakresie wychowywania dzieci, społecznie akceptowanym funkcjonowaniu w środowisku. Asystenci rodzin służyli pomocą w rozwiązaniu problemów socjalno - bytowych, wskazywali sposoby poprawy relacji rodzinnych, emocjonalnych, motywowali do aktywności życiowej, uczyli prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, z kolei dzieci motywowali do systematycznej nauki oraz wspierali w pokonywaniu kryzysów rodzinnych, wskazywali prawidłowe role społeczne, współpracowali z osobami reprezentującymi instytucje i służby zaangażowane w sprawy rodziny. Szczegółowe zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 w/w ustawy.

W 2016 r. Miasto zgodnie z w/w cytowaną ustawą ponosiło koszty współfinansowania pobytu dzieci z terenu Sulejówka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka: 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w II roku, 50% - w III i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z terenu Sulejówka w 2016 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 14 małoletnich dzieci, w tym 2 - w Domu Dziecka w Falbogach i 1 w Domu Dziecka im. Matki Weroniki w Siennicy, natomiast w rodzinach zastępczych w 2016 r. przebywało 11 dzieci z 11 rodzin.

3) Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sulejówek nr BBM.0050.35.2016 z dn. 19.02.2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, o jakim mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. Z2016 r., poz 195). **Program Rodzina 500 plus** to nieopodatkowane 500 zł miesięcznie na każde drugie i kolejne dziecko, bez dodatkowych warunków. Rodziny o niskich dochodach otrzymują wsparcie także na pierwsze lub jedyne dziecko. W okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 31.12.2016 r. w ośrodku zostało złożonych 1636 wniosków, ustalone prawo do świadczenia miało 1472 rodziny w których uprawnienia ma 2168 dzieci.

4) Zespół Interdyscyplinarnej Miasta Sulejówek (w skrócie ZI).

Zespół Interdyscyplinarnej Miasta Sulejówek funkcjonuje od 2012 r. na podstawie Zarządzenia Burmistrza Miasta Sulejówek. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele MOPS, placówek oświaty, Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, ochrony zdrowia, Komisariatu Policji, Straży Miejskiej, Sądu Rejonowego.

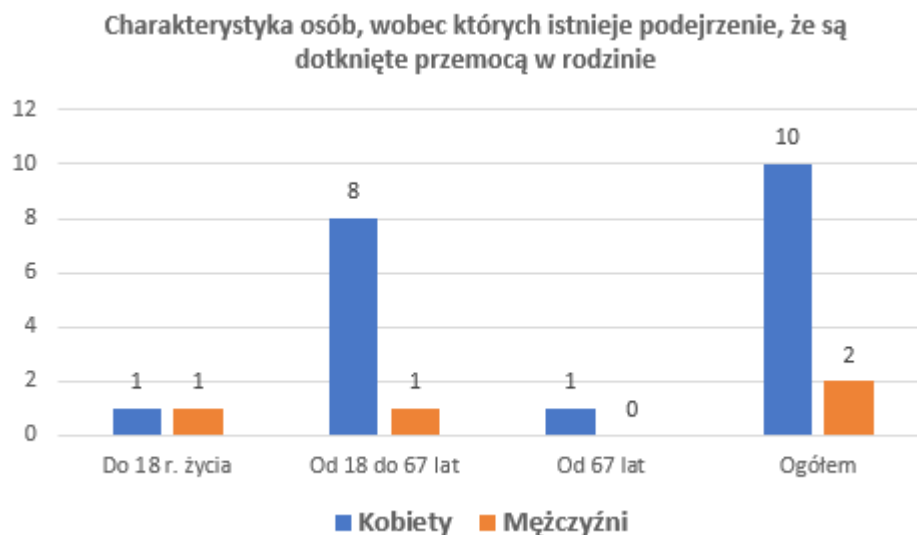
W 2016 r. do ZI wpłynęło 11 Niebieskich Kart, w tym 3 zostały sporządzone przez pracowników socjalnych MOPS i 8 przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji. Istotne jest podnoszenie świadomości społecznej o prawach do godnego życia w poczuciu bezpieczeństwa i o konieczności głośnego sprzeciwu przeciw aktom przemocy.

Tabela nr 1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 2012 r.-2016 r. w liczbach

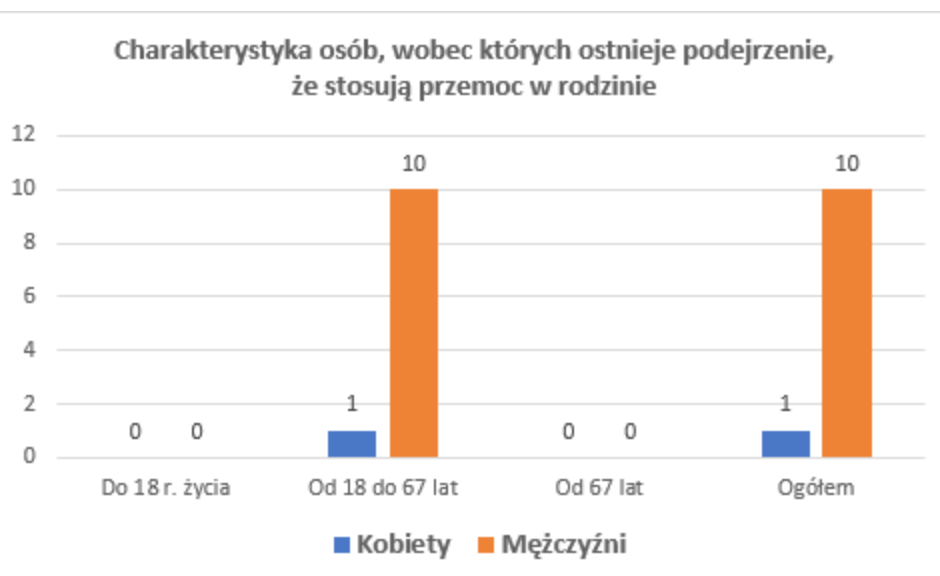
Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba spotkań ZI	9	13	23	21	13
Liczba powołanych grup roboczych	3	11	16	11	8
Liczba spotkań grup roboczych	13	25	75	71	46
Liczba zawiadomień do organów ścigania	0	1	0	0	0

Liczba założonych Niebieskich Kart A	5	21	29	25	3
Liczba wszczętych procedur NK	5	19	29	25	11
Liczba zakończonych procedur NK	1	9	16	41	14

Źródło tabeli: opracowanie własne.

Źródło tabeli: sprawozdanie MPiPS-03 za 2016r.

Źródło tabeli: sprawozdanie MPiPS- 03za 2016 r.

II. 3 Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku realizujący zadania w zakresie pomocy społecznej:

- 1) uczestniczyli w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji Mieszkaniowej przy Urzędzie Miasta Sulejówek,

- 2) systematycznie współpracowali z jednostkami organizacyjnymi Miasta, w szczególności z pracownikami placówek oświaty, ochrony zdrowia, Straży Miejskiej, także z organizacjami pozarządowymi, funkcjonariuszami Policji, kuratorami sądowymi, różnymi instytucjami w celu rozwiązywania problemów klientów, lub w celu zapobieganiu ich powstawaniu,
- 3) interweniowali 70 razy w sytuacjach kryzysów rodzinnych. W tym odbyło się 15 interwencji z funkcjonariuszem policji, 12 – z funkcjonariuszem Straży Miejskiej, 10 - z Asystentem rodziny, 2- z kuratorem Sądu Rejonowego, 2 z pedagogiem szkoły, 2 z opiekunką z firmy opiekuńczej.
- 4) przeprowadzali wywiady środowiskowe na potrzeby pomocy społecznej, do spraw rodzin zastępczych, do spraw wydania decyzji w ustalającej uprawnienia do świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych, do spraw ustalenia uprawnień zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia wychowawczego w ramach świadczeń rodzinnych.

II. 4. Działania systematyczne MOPS lub przy współudziale innych:

- 1) opracowano Ocenę zasobów pomocy społecznej dla Miasta Sulejówek za 2015 r. Ocena została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Sulejówek nr NR XXIII/199/2016 r. z dnia 19 maja 2016 r. i służyła pomocą w pracach nad budżetem na rok następny;
- 2) cały rok pośrednicząco w zaopatrzeniu podopiecznych w podarowane przez mieszkańców miasta art. gospodarstwa domowego, szkolne, higieniczne, odzież, obuwie, zabawki, książki, art. pościelowe. Artykuły ze zbiórek akcji pomocowych organizowanych przez przedstawicieli miejskich placówek oświatowych wraz z dziećmi i rodzicami.
- 3) współpracowano ze szkołami przy organizacji dożywiania, czasu wolnego dzieci, w sprawie wspólnego rozwiązywania problemów rodzinnych uczniów,
- 4) z okazji świąt członek Rady Miasta P. Halina Wysocka, oraz mieszkańcy naszego Miasta ofiarowali artykuły do paczek świątecznych.
- 5) Członek Rady Miasta P. Andrzej Lipka w 2016 r. objął wsparciem 1 dziecko opłacając gorący posiłek w szkole.
- 6) Członek Rady Miasta, Prezes Fundacji „Nadzieja” P. Anna Faluta wraz z P. Katarzyną Lenartowicz zorganizowały zbiórkę odzieży dla dzieci i przygotowały 35 paczek żywnościowych dla rodzin i osób potrzebujących.
- 7) Z inicjatywy władz Miasta i przy wsparciu Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej 30 rodzin otrzymało wsparcie w formie drewna opałowego.
- 8) W roku 2016 r. w Kierownik MOPS wydał 4452 decyzje, w tym 1610 w zakresie pomocy społecznej, 1056 w zakresie świadczeń rodzinnych, 1528 w zakresie świadczenia wychowawczego, 102 w zakresie funduszu alimentacyjnego, 3 w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, 45 w sprawie świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, 81 w sprawie dodatków mieszkaniowych i 27 dodatków energetycznych.

II.5. Struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej

Z różnych form pomocy skorzystało 487 rodzin/ 952 osób , dla porównania – w 2015 r. 482 rodziny/ 959 osób, w 2014 r. 484 rodziny/ 994 osoby, w 2013 r.- 493 rodziny / 902 osoby, w 2012 r.- 513 rodzin/ 1054 osób;

- najwięcej gospodarstw domowych było jednoosobowych - 274, 2/osob.-81, 3/osob.- 61 rodzin, 4/osob.- 42, natomiast 5 i więcej osób wystąpiło w 29 rodzinach;
- rodzin z dziećmi było 163, w tym rodzin niepełnych 67,
- w 65 rodzinach głównym źródłem utrzymania była renta, emerytura, w tym było 45 gospodarstw jednoosobowych.

Wniosek: tak jak w ostatnich latach najliczniejszą grupą korzystających z pomocy były osoby samotnie gospodarujące i rodziny z dziećmi, co oznacza, że właśnie te grupy osób wymagają szczególnej uwagi, wielokierunkowego wsparcia. W zakresie pomocy rodzinom z dziećmi priorytetem było zapewnienie gorącego posiłku dzieciom w każdej ze szkół na terenie Miasta. Biorąc pod uwagę dzieci 3-4 letnie niezmiernie ważną sprawą jest zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach publicznych. W 2016 r. 141 dzieci nie miało możliwości skorzystania z opieki przedszkola publicznego a zatem rodzice gorzej sytuowani mają ograniczone możliwości podjęcia pracy i poprawy sytuacji materialnej rodziny. Dla wielu dzieci opieka przedszkolna jest wręcz konieczna ze względu na ich edukację, rozwój społeczny, możliwość skorzystania z regularnych posiłków, poznanie dobrych wzorców zachowania.

Natomiast samotne gospodarowanie w starszym wieku skutkuje potrzebami na usługi gospodarcze, pielęgnacyjne, medyczne. Społeczeństwo polskie jest społeczeństwem starzejącym się i mimo wspólnego gospodarowania z dorosłym członkiem rodziny (który nie może zrezygnować z zatrudnienia) będzie coraz większy popyt na w/w usługi.

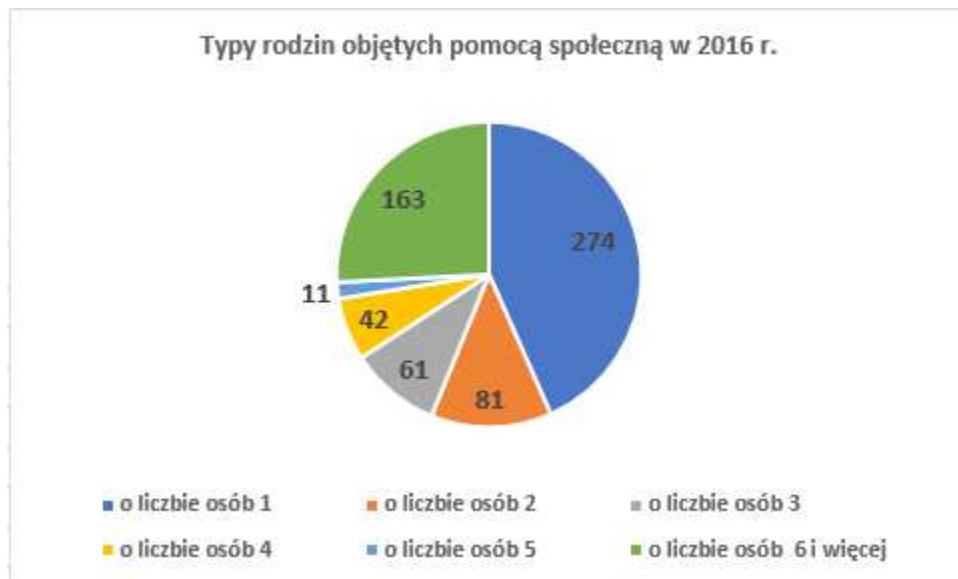
W Sulejówku w 2016 r. w wieku emerytalnym było 3760 osób, w tym 2590 kobiet. Dla porównania w 2015 r.- było 3616 osób, w 2014 r.- było 3531 osób, w 2013 r.- 3422 osób, w 2012 r. - 3343 osób, co potwierdza tendencję wzrostową populacji osób starszych.

W 2016 r. w porównaniu do dwóch poprzednich lat ilość zgonów mieszkańców przewyższyła ilość urodzeń.

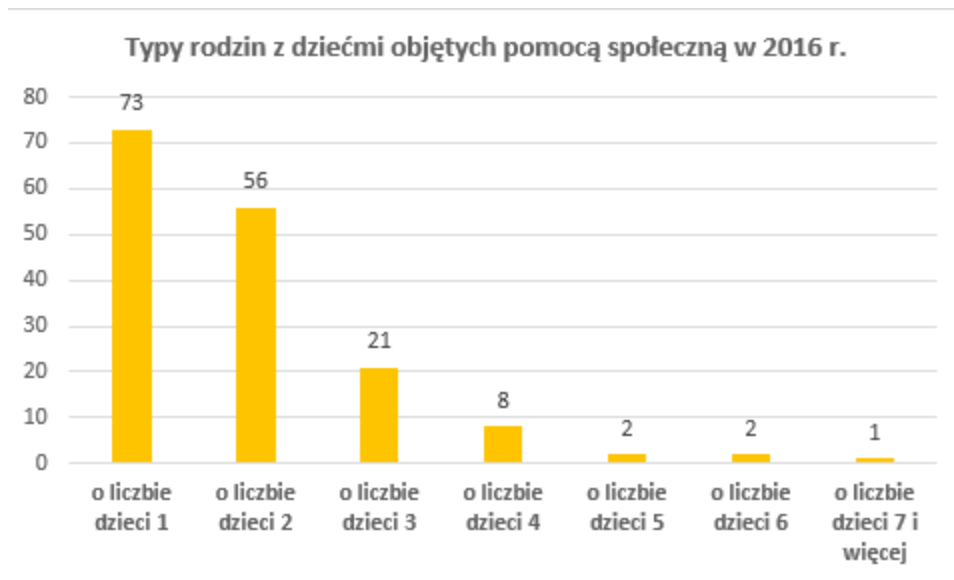
Tabela nr 2.

Zdarzenia USC	2014	2015	2016
Ilość urodzeń mieszkańców	207	228	182
Ilość zgonów mieszkańców	155	169	189

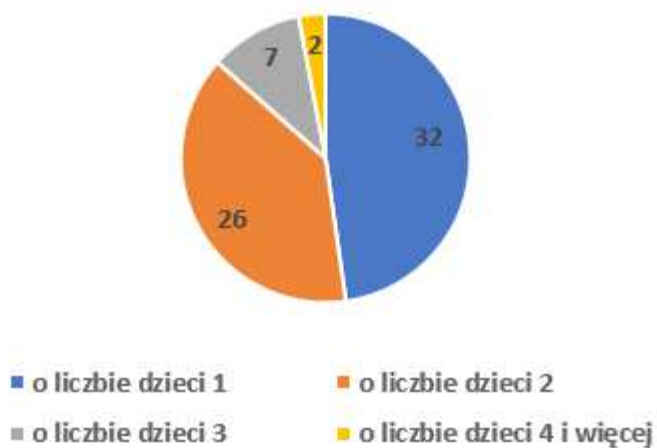
Źródło tabeli: dane statystyczne USC w Sulejówku.

Źródło tabeli: sprawozdanie MPiPS-03 za 2016 r.

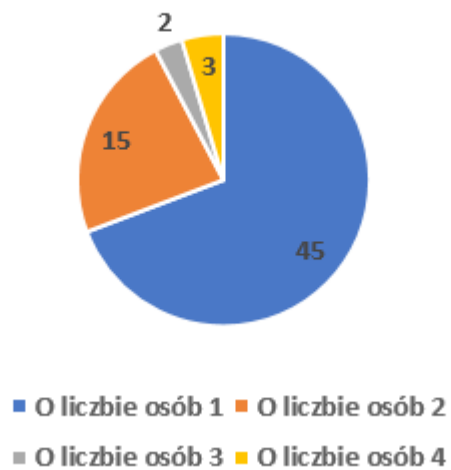

Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną w 2016 r.

Źródło tabeli: sprawozdanie MRPiPS-03 za 2016r.

Rodziny emerytów i rencistów w 2016 r.

Źródło tabeli: sprawozdanie MPiPS-03 za 2016 r.

II.6 Charakterystyka gospodarstw domowych objętych pomocą w 2016r.

Powody przyznania pomocy.

Ubóstwo: 303 (76%) rodzin z 398 otrzymujących wsparcie pieniężne lub niepieniężne znajdowało się poniżej kryterium dochodowego (tj. poniżej 634zł na osobę samotnie gospodarującą i 514zł na osobę w rodzinie). Najtrudniejszą sytuację dochodową miały rodziny z dziećmi i osoby dotknięte przewlekłą chorobą lub uzależnieniem.

Wniosek: Dla rodziny skutkiem pozostawania w ubóstwie są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, w sferze pełnienia ról społecznych. Konieczne są wielokierunkowe działania w przeciwdziałaniu ubóstwu w tym: w postaci rozwiązań służących tworzeniu miejsc pracy, aktywizacji zawodowej, dostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ubóstwo może doprowadzić do wykluczenia społecznego wręcz marginalizacji ze wszelkimi dla niej konsekwencjami i kosztami społecznymi.

W 56 rodzinach z dziećmi (14 %) zaobserwowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w 177 (44 %) rodzinach wystąpiła przewlekła choroba, 104 osoby (26%) było dotkniętych niepełnosprawnością, w 54 gosp. domowych (14 %) wystąpiła skłonność do nadużywania alkoholu, w 148 (37 %) rodzinach członek rodziny pozostawał bez pracy.

Wniosek: poza trudną sytuacją materialną najważniejszymi problemami klientów jest przewlekła choroba, brak aktywności zawodowej, nadużywanie alkoholu, następnie bezradność wychowawczo- opiekuńcza i w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. W zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom alkoholowym niezwykle ważne jest organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jak i edukacja osób uczestniczących w procesie wychowania. Jest to szerokie pole do działania w dziedzinie oświaty, kultury i sportu. Reagując na niewydolność rodziców – wskazane jest wsparcie ze strony placówek oświatowych i pedagogiczno - psychologicznych np.: w formie warsztatów edukacyjnych w zakresie wychowywania dla opiekunów dzieci.

Bezrobocie. Z pomocy MOPS w 2016 r. korzystało 148 osób bez pracy, z tego blisko 90 % z w/w pozostających bez pracy posiadało wykształcenie gimnazjalne lub zawodowe. Znaczny wskaźnik osób z niskim wykształceniem jednocześnie pozostających w sferze ubóstwa wskazuje, że konieczne są inicjatywy skutkujące wzrostem potencjału i wiedzy społeczności lokalnej, co przełoży się wprost na wzrost dochodów gminy, korzyść dla pracodawców poszukujących wykwalifikowanej kadry. Dla części osób dotkniętych bezrobociem dobrym rozwiązaniem będą kompleksowe działania (programy, projekty) zmieniające postawy życiowe, pobudzające aktywność i samodzielność. Większość bezrobotnych świadczeniobiorców od wielu lat bez pracy, mało ambitnych, z nałogami ma niewielkie szanse na usamodzielnienie, mogliby natomiast wykonywać prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, inne formy aktywności np. drobne usługi sąsiedzkie, znanym także rozwiązaniem są spółdzielnie socjalne.

Tabela nr 5

Stopa bezrobocia w %			
Wyszczególnienie	powiat	woj. mazowieckie	kraj
grudzień 2012	11 %	10,8 %	13,4 %
grudzień 2013	12,2 %	11 %	13,4 %
grudzień 2014	10,7 %	9,8 %	11,5%
grudzień 2015	8,8%	8,4 %	11,4 %
grudzień 2016	6,9%	7,2%	8,3%

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji PUP w Mińsku Mazowieckim

Tabela nr 6. Bezrobocie w Sulejówku w latach 2012-2016.

Bezrobotni w Gminie Sulejówek				Bezrobotni klienci w MOPS
wyszczególnienie	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
grudzień 2012 r.	557, w tym: długotrwale bezrobotnych : 218 z prawem do zasiłku: 119	237	320	242 rodziny (581 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2013 r.	587, w tym: długotrwale bezrobotnych 288 z prawem do zasiłku: 120	265	322	247 rodzin (577 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2014 r.	478, w tym długotrwale bezrobotnych: 267 z prawem do zasiłku: 76 ..... bezrobotni do 25 r. życia: 39 osób bezrobotni pow. 50 r. ż.- 187 osób	215 119 41	263 148 35	221 rodzin (506 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2015	383- w tym długotrwale: bezrobotnych: 213 z prawem do zasiłku: 60	194 99 38	189 114 22	182 rodzin (426 osób w w/w rodzinach)
grudzień 2016	302- w tym długotrwale: bezrobotnych: 149	151	151	148 rodzin (356 osób w w/w rodzinach)

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji PUP w Mińsku Mazowieckim.

Wniosek: w porównaniu do grudnia 2015 r. o 21% mniej mieszkańców z terenu Sulejówka zarejestrowało się jako bezrobotni, ok. 30 % zmniejszyła się liczba długotrwale bezrobotnych. Jednak liczba 148 rodzin korzystających ze wsparcia z powodu pozostawania bez zatrudnienia (w tym sformalizowanego zatrudnienia) oznacza konieczność motywowania osób zwracających się o pomoc do podjęcia działań długofalowych, w tym uzupełnienia wykształcenia, podniesienia kwalifikacji, skorzystania z kursów, szkoleń oferowanych na wolnym rynku oraz bezpłatnych z Powiatowego Urzędu Pracy. Zadaniem niezmiennym dla Miasta jest podjęcie działań stwarzających odpowiednie warunki i klimat do rozwoju przedsiębiorczości jak np.: ulgi podatkowe, wyznaczanie terenów pod inwestycje, a zadaniem dla placówek oświatowych- dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Osobom niepełnosprawnym i przewlekle chorym oferowaliśmy: pomoc usługową w ramach zadań własnych (dla 16 osób), specjalistyczne usługi opiekuńcze – dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dla 12 osób), gorące posiłki dostarczone do domu – dla 20 osób, pomoc w skompletowaniu dokumentów do zakładu opiekuńczo leczniczego, w uporządkowaniu mieszkania, w załatwieniu spraw urzędowych. Jest duże zapotrzebowanie na pomoc usługową osobom starszym, niedołącznym lub niepełnosprawnym z powodu przewlekłych chorób. Dwie opiekunki na $\frac{3}{4}$ etatu nie zabezpieczają potrzeb. W miarę możliwości wspieramy rodziny finansowo z przeznaczeniem na opłacenie usług sąsiedzkich.

W schroniskach dla osób bezdomnych przebywało 6 osób, co wiąże się z kosztami miesięcznymi ok. 950 zł. (w przypadku osób pozostających bez żadnego własnego dochodu).

Gmina poniosła częściowe opłaty za pobyt 16 mieszkańców wymagających całodobowej opieki, skierowanych do Domów Pomocy Społecznej (w tym – 1 osoba umieszczona na podstawie postanowienia Sądu). Koszt opłat za 2016 r. wyniósł 363.513,05 zł. Jest to najdroższa

forma usług przewidziana dla osób, które wymagają całodobowej opieki, pielęgnacji i jednocześnie w miejscu zamieszkania takiego wsparcia nie może zapewnić rodzina, ani ośrodek pomocy społecznej.

II 7. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2016

Wykonany budżet ogółem w 2016 r wyniósł: **17.008.468,43 zł.** , w tym:

I. Zadania własne gminy

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w 2015 w zł.
85204	Rodziny zastępcze – opłaty za pobyt dzieci w placówkach	12	-	29.000,00
	Rodziny zastępcze – koszty utrzymania	-	-	5.450,00
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	3.500,00
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - koszty utrzymania	-	-	10.000,00
85206	Wspieranie rodziny - koszty wynagrodzenia z pochodnymi (asystenci rodziny)	-	-	122.534,00
	Wspieranie rodziny – koszty utrzymania	-	-	2.188,00
85212	Świadczenia rodzinne -koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	118.260,00
	Świadczenia rodzinne – koszty utrzymania	-	-	20.063,00
85213	Składki zdrowotne od zasiłków stałych	5	5	2.535,29
85214	Zasiłki celowe i okresowe	502	811	356.000,00
	Opłaty za domy pomocy społecznej	16	16	366.000,05
85215	Dodatki mieszkaniowe świadczenia+ koszty	57	155	134.342,28
85216	Zasiłki stałe	94	116	1.000,00
85219	Koszty wynagrodzenia z pochodnymi i koszty utrzymania	-	-	891.767,41
85295	Program rządowy	-	539	160.000,00
Razem				2.222.639,98

II. Zadania dofinansowania zadań własnych

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w 2015 w zł.
85206	Wspieranie rodziny - koszty wynagrodzenia z pochodnymi (asystenci rodziny)	-	-	27.000,00
85213	Składki zdrowotne od zasiłków stałych	76	76	39.906,00
85214	Zasiłki okresowe	120	269	212.000,00

85216	Zasiłki stałe	94	116	518.123,40
85219	Koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	162.378,59
85295	Program rządowy	-	-	160.000,00
Razem				1.119 407,99

III. Zadania zlecone gminie

Rozdział	Zadanie	Ilość osób/rodzin	Ilość osób w rodzinach	Wydatki w 2015 w zł.
85195	Ochrona zdrowia	28	-	3.000,00
85212	Zasiłki rodzinne z dodatkami, SZO, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, ZDO	873	-	3.281 960,13
	Składki społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych, SZO i ZDO	63	-	194.436,61
	Fundusz alimentacyjny	96	-	543.901,72
	Świadczenia rodzinne – koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	102.069,00
	Świadczenia rodzinne – koszty utrzymania	-	-	5.188,00
85213	Składki zdrowotne od zasiłków pielęgn., zasiłków dla opiekuna i specjalnych zasiłków opiekuńczych	25	-	20.141,41
85215	Dodatki energetyczne	21	68	2.420,69
85228	Usługi opiekuńcze specjalistyczne -koszty wynagrodzenia z pochodnymi	-	-	7.180,00
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne – koszty usługi wykonywanej przez firmę opiekuńczą	12	19	58.906,00
85231	Pomoc cudzoziemcom (pobyt tolerowany)	3	9	32.000,00
85295	Dodatki po 200z ł. Do świadczeń pielęgnacyjnych	-	-	0,00
85211	Świadczenie wychowawcze (500+)	1472	-	9.240.968,30
85211	Wynagrodzenia z pochodnymi, koszty utrzymania	-	-	174.248,60
Razem				13.666.420,46

II. 8. Planowane działania w 2017 r. poza statutowymi:

Przygotowanie programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. 9. Potrzeby i oczekiwania w zakresie pomocy społecznej:

1. Niezbędna jest systematyczna poprawa warunków do podnoszenia jakości usług publicznych jednostki organizacyjnej Miasta, jaką jest MOPS, obsługujący coraz większą ilość zadań przy niedostatkach lokalowych i w zakresie kadry pracowników. Brak jest zastępcy kierownika, pracownika do obsługi dodatków mieszkaniowych, świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych dla osób innych niż ubezpieczeni, systematycznego wsparcia prawnego. Trudne warunki lokalowe szczególnie w pracy pracowników socjalnych, o czy wielokrotnie

mówią osoby korzystające z wsparcia, nie pozwalają na zachowanie intymności w rozmowach z klientami zwracającymi się o pomoc w rozwiązywaniu wielu problemów osobistych i rodzinnych.

2. Niezbędne są kompleksowe działania (przy zaangażowaniu instytucji, placówek z terenu gminy)– **w sferze zapobiegania powstawaniu problemów społecznych lub ich łagodzeniu:**

- **w zakresie zapobiegania skutkom ubóstwa:** zwiększenie środków na pomoc z przeznaczeniem na ogrzewanie, szczególnie w okresie jesienno- zimowym, pomoc w wypadkach losowych, opłaty za pobyt mieszkańców w schroniskach, na pomoc w formie usług opiekuńczych. Konieczne jest też wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz ubogich.

- **w zakresie pomocy rodzinie:** zwiększenie liczby zajęć pozaszkolnych z elementami socjoterapii, działania w zakresie zwiększenia miejsc przedszkolnych, edukacja rodziców;

- **w zakresie pomocy osobom /rodzinom dotkniętym uzależnieniem:** ułatwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, rozszerzenie oferty (szczególnie o zajęcia dla młodzieży) Punktu Konsultacyjnego zajmującego się sprawami rozwiązywania problemów uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka;

- **w zakresie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym:** tworzenie warunków minimalizujących zjawisko izolacji i osamotnienia, zapewnienie usług opiekuńczych, gorącego posiłku, likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, transportowych, w komunikowaniu się.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE w 2016 roku. (zad. zlecone)

Ze świadczeń rodzinnych skorzystało 873 rodziny, w tym między innymi: 61 matek – otrzymało dodatki z tytułu urlopu wychowawczego, 39 matek- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, 576 dzieci -dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, 122 dzieci- dodatek na dojazd do szkoły, 3 dzieci- dodatek w związku z zamieszkaniem w miejscowości , w której znajduje się szkoła, 96 rodzin - otrzymało dodatki dla 128 dzieci z tytułu wielodzietności, 40 niepełnosprawnych dzieci -dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji, 43 matkom przyznano świadczenie rodzicielskie w związku z brakiem uprawnień do zasiłku macierzyńskiego w ZUS, 1472 rodzinom (dla 2168 dzieci) przyznano świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), 266 osób otrzymało zasiłek pielęgnacyjny, 132 rodziny - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (tzw. „becik”), z tego 50 rodzin otrzymało drugie świadczenie w kwocie 1000 zł. z tytułu urodzenia dziecka z uwagi na spełnione kryterium dochodowe, 51 osób otrzymało świadczenie pielęgnacyjne, 12 osób otrzymało specjalny zasiłek opiekuńczy. Ponadto na podstawie ustawy o wypłacie zasiłków dla opiekunów wypłacono świadczenia dla 6 osób na kwotę 31.720 zł. Dla 63 osób opłacono składki na ubezpieczenie społeczne i dla 25 ubezpieczenie zdrowotne.

Łącznie w 2016r. (zasiłki rodzinne z dodatkami, SZO, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, ZDO) zrealizowano 17804 świadczenia na kwotę 3.281.960,13zł.

Łącznie w 2016r. świadczeń wychowawczych (500+) zrealizowano 18543 świadczeń na kwotę 9.240.968,30zł.

Świadczenia z tytułu funduszu alimentacyjnego otrzymało 96 uprawnionych osób.

W mieście na koniec 2016 roku było 261 dłużników, w tym 158 dłużników, wobec których prowadzono postępowanie w celu wyegzekwowania długu z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. W 2016 r. dłużnicy zwrócili kwotę 64.818,65 zł., z powyższych kwot - 14.405,26 zł., stanowiło dochody własne gminy, które powinny być zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przeznaczone w szczególności na podejmowanie działań wobec dłużników. W ramach postępowania sądowego wystawiono 197 wniosków, w tym: 108 o przyłączenie i 89 o wszczęcie egzekucji, wydano 3 decyzje w tym: 2 decyzje w sprawie odmowy umorzenia spłaty, 1 decyzja o rozłożeniu na raty należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym funduszu alimentacyjnego. Wszyscy dłużnicy spełniający warunki okre-

ślone w ustawie zostali zgłoszeni do Krajowych Rejestrów Długów. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych wymaga dużego nakładu pracy, jednocześnie jest kosztowne, głównie z uwagi na liczną korespondencję. Konieczne działania obejmowały:

- ustalenie sytuacji dochodowej, majątkowej, zawodowej i zdrowotnej dłużnika oraz przyczyn niewywiązywania się z obowiązku alimentacji poprzez przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i odbieranie od nich oświadczeń majątkowych,
- w przewidzianych ustawą przypadkach wszczynanie i przeprowadzanie postępowania w celu uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- informowanie komorników w sprawach dłużników (wysłano 50 informacji), inna korespondencja (113 pism).

Od 18 IX 2015 r. w związku ze zmianami w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wprowadzono przede wszystkim rezygnację z prowadzenia wobec dłużników alimentacyjnych egzekucji administracyjnej należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego, a pozostawiono wyłącznie egzekucję sądową jako bardziej efektywną w tym zakresie. Zmiana skutkowałą sporządzeniem 89 wniosków do Komorników Sądowych o wszczęcie egzekucji sądowej i 108 wniosków o przyłączeniu do w/ w egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych.

Na koniec 2016 r. odsetek zwrotów należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Sulejówku wyniósł 10,76 % (średnia z I i II kwartału 2016r.) Na poziom odzyskiwanych środków wpływa przede wszystkim sytuacja zdrowotna, rodzinna i dochodowa dłużników alimentacyjnych oraz fakt, że liczną grupę stanowią dłużnicy ukrywający swoje dochody, wobec których nie ma możliwości prowadzenia egzekucji a także dłużnicy dotknięci uzależnieniami, bezrobotni.

Na obsługę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych (zadanie zlecone) Gminy mają zagwarantowane 3 % z dotacji celowej z budżetu, przeznaczonej na wypłatę tych świadczeń. Środki te nie pokrywają rzeczywistych kosztów, jakie Miasto Sulejówek ponosi w związku z wykonywaniem tych zadań.

Łącznie w 2016r. zrealizowano 1335 świadczeń na kwotę 543.901,72zł.

IV. DODATKI MIESZKANIOWE (zadanie własne gminy)

Tab. 7. Dodatki mieszkaniowe według typu zajmowanego lokalu w 2016 r.

Lp	Typ lokalu	Liczba gosp. domowych	Liczba osób w gosp. domowych	Liczba świadczeń	Koszt dodatków mieszkaniowych w zł.
1	komunalne	32	87	414	53.183,60
2	spółdzielcze	18	44	116	27.763,00
3	wspólnoty	1	3	18	3.527,40
4	inne	6	21	95	19.526,00
	razem	57	155	643	104.000,00

V. DODATKI ENERGETYCZNE

Prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu czyli osobie, której

przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. W sprawach ustalenia uprawnień do dodatku energetycznego wydano 27 decyzji, wydatkowano 2.420,69zł. (zadanie zlecone)

Pomoc otrzymało 21 gospodarstw domowych w tym:

- 4 rodziny o liczbie osób 1 - 32 świadczenia,
- 13 rodzin o liczbie osób od 2- 4 - 88 świadczeń
- 5 rodzin o liczbie osób pow. 5 - 35 świadczeń

Koszty obsługi wyniosły 2% wydatkowanych środków na świadczenia i nie są adekwatne do faktycznych kosztów skompletowania dokumentów, wydania w/w decyzji, serwisu komputerowego.

VI. ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE (zadanie zlecone gminie).

Na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta nr 2/08 z 21.I.08 Kierownik prowadził postępowanie administracyjne i wydał 45 decyzji (dla 28 osób) ustalających uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady alimentacyjne do w/w postępowań.

VII. Kadra MOPS.

Kadra MOPS na dzień 31 XII 2016 r. liczyła 24 osoby tj. 21,25 etatów, w tym: 1 etat-kierownik, 9 pracowników socjalnych- 8,25 etatu (w tym 1 - urlop wychow.), 5 pracowników – 5 etatów do obsługi świadczeń rodzinnych, wychowawczych, alimentacyjnych i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i 0,5 etatu w zakresie księgowości, główny księgowy – 1 etat, pracownik do spraw kadr i adm. – 1 etat, pracownik do spraw świadczeń pomocy społ. – 1 etat, dwie opiekunki chorych – 1,5 etatu, asystent rodziny – 1,5 etatu. Pracownicy korzystali głównie ze szkoleń bezpłatnych, organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, z tytułu uczestnictwa w Mazowieckim Forum Pracowników Socjalnych i w ograniczonym wymiarze płatnych w miarę posiadanych środków finansowych.

VIII. Kontrole:

1. Kierownik MOPS w III 2016 r. złożył Burmistrzowi Miasta Sulejówek oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w jednostce.

IX. Zmiany w 2016 r. w podstawach działania jednostki.

1. Organizację MOPS określa Statut przyjęty uchwałą NR XXIII/198/2016 Rady Miasta Sulejówek z dnia 19 maja 2016 r.
2. Zarządzenie Nr BBM.0050.35.2016 Burmistrza Miasta Sulejówek z dnia 19 lutego 2016r. w sprawie wyznaczenia jednostki właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.
3. Zarządzenie Nr.OR.021.10/2016 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Sulejówku z dnia 31 grudnia 2016 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku.

X. Dzień Pracownika Socjalnego- polskie święto, zapisane w ustawie o pomocy społecznej, obchodzone 21 listopada. Uroczystości z tej okazji dla powiatowych jednostek działających w sferze zadań pomocy społecznej w 2016 r. już po raz czwarty organizował powiat miński. Na zaproszenie Starosty Mińskiego przedstawiciele MOPS w towarzystwie Zastępcy Burmistrza Miasta Sulejówek i Sekretarz Miasta wzięli udział w uroczystości.

XI. Podziękowania od MOPS :

Składamy podziękowania dla Burmistrza Miasta Sulejówek, Zastępcy Burmistrza Miasta Sulejówek, Radzie Miasta Sulejówek za wsparcie w realizacji zadań niezbędnych dla poprawy egzystencji potrzebujących wsparcia mieszkańców naszej społeczności.

Przygotowała Teresa Kośnik
Kierownik MOPS